

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŻŁOCIENIEC ZA LATA 2014-2015

Zespół projektowy:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

ŻŁOCIENIEC 2016

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Okres sprawozdawczy.....	3
1.3. Źródła danych.....	3
1.4. Autorzy sprawozdania	3
1.5. Zakres opracowania	3
2. Charakterystyka Gminy	4
2.2. Demografia	5
2.4. Gleby	8
2.5. Wody powierzchniowe i podziemne	9
2.6. Warunki klimatyczne.....	14
2.7. Ochrona przyrody	15
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec.....	25
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	39
6. Ocena systemu monitoringu.....	39
7. Podsumowanie	40

Spis tabel:

Tabela 1. Bezrobocie (stan na 31.XII.2015r.).....	6
Tabela 2 Odczyn i potrzeby wapnowania gleb na terenie powiatu drawskiego, na podstawie wykonanych badań w 2014 roku.	8
Tabela 3. Ocena JCW na terenie gminy Złocieniec w roku 2014.	10
Tabela 4. Ocena jakości jezior na terenie gminy Złocieniec na podstawie badań w latach 2007 – 2012.	11
Tabela 5. Charakterystyka JCWPd nr 25.	13
Tabela 6. Użytki ekologiczne na terenie gminy Złocieniec.....	22
Tabela 7. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec, lata 2014-2015.....	25
Tabela 8. Wskaźniki monitoringu.....	39

1.Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.) Burmistrz Gminy Złocieniec co 2 lata przedstawia Radzie Miasta Złocieniec Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Ostatni Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec został przyjęty uchwałą nr XII/110/2011 Rady Miejskiej w Złocińcu z dnia 29 września 2011 r.. Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację Polityki Ekologicznej Państwa na poziomie gminnym.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy *Raport* z realizacji *Programu Ochrony Środowiska* sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań własnych zawartych w *Programie*, określonych dla Gminy Złocieniec. Raport obejmuje okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2015 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Miejskiego w Złocińcu, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, zarządców dróg, nadleśnictw, Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz przedsiębiorstw i instytucji mogących mieć udział w realizacji *Programu*.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Ludwik Gabryś.

1.5. Zakres opracowania

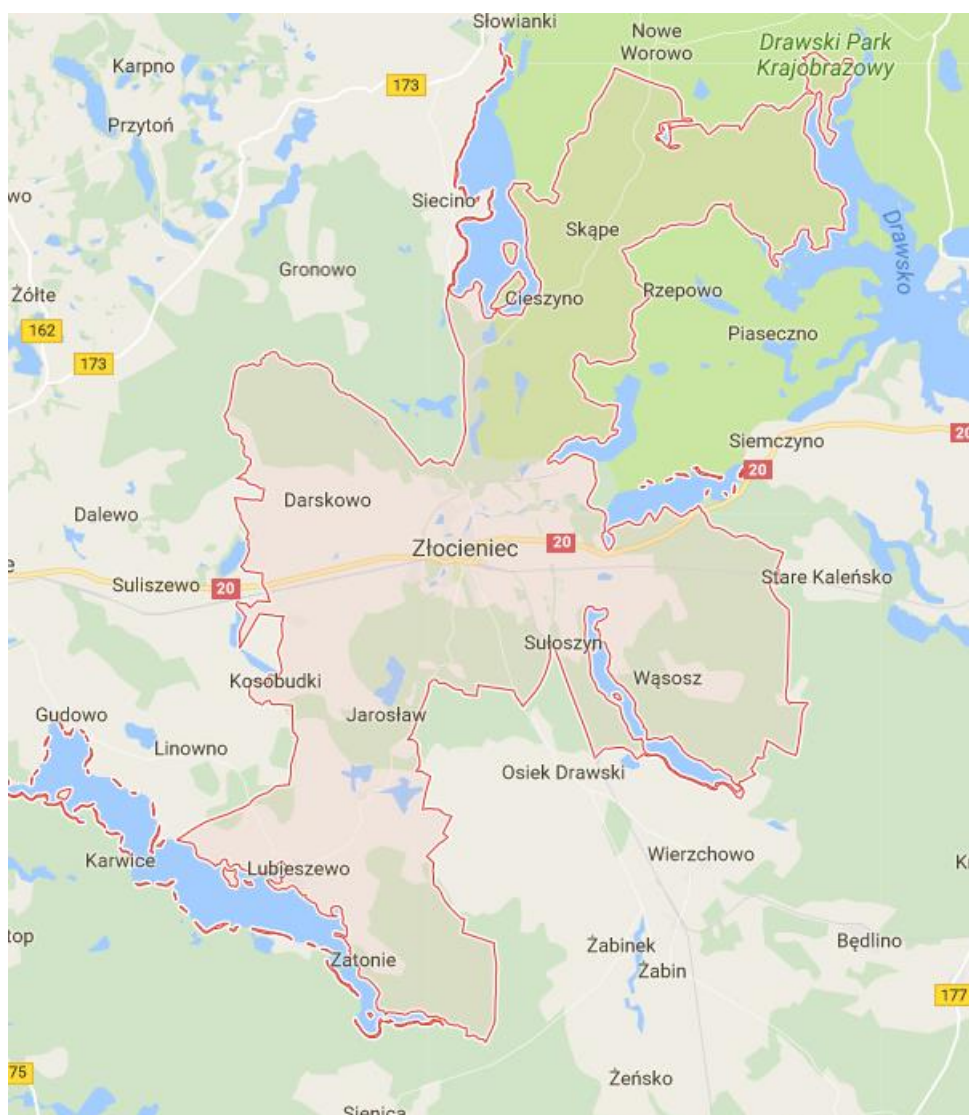
W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena finansowania zamierzeń Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka Gminy

Gmina Złocieniec znajduje się w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie drawskim. Rozciąga się w układzie SW-NE między jeziorami Lubie, Drawsko i Siecino. Od wschodu graniczy z gminą Czaplinek, od południowego - wschodu z gminą Wierzchowo, od południa z gminą Kalisz Pomorski, od zachodu z gminą Drawsko Pomorskie, od północy z gminą Ostrowice oraz na odcinku ok. 1,2 km z gminą Połczyn Zdrój (powiat świdwiński).

Rysunek 1. Granice administracyjne gminy Złocieniec.

Źródło: www.google.pl/maps

Położenie gminy Złocieniec na tle powiatu drawskiego, przedstawia poniższy rysunek. Gmina zajmuje 11 % powiatu.

Gmina składa się z miasta Złocieńca (siedziba władz gminy) i 9 sołectw, w skład których wchodzi: Bobrowo, Cieszyno, Darskowo, Kosobudy, Lubieszewo, Rzęśnica, Stawno, Stare Worowo, Warnięg. Obok miasta i wsi sołeckich na terenie gminy znajduje się 12 osad.

2.2. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2015 roku liczba ludności w gminie Złocieniec wynosiła 15 410 osób, z czego 7 504 stanowili mężczyźni, a 7 906 kobiety. Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2015r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	15 410
Liczba kobiet	osoba	7 906
Liczba mężczyzn	osoba	7 504
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	79
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	105
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-	- 1,1
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	17,0
W wieku produkcyjnym	%	64,3
W wieku poprodukcyjnym	%	18,7

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie Gminy Złocieniec zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 1. Bezrobocie (stan na 31.XII.2015r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Ogółem	osoba	1 268
Mężczyźni	osoba	654
Kobiety	osoba	614
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
Ogółem	%	12,8
Mężczyźni	%	12,4
Kobiety	%	13,3

Źródło: GUS.

2.3. Budowa geologiczna

Obszar gminy Złocieniec leży w strefie wału pomorskiego – części zachodnioeuropejskiej platformy paleozoicznej przylegającej do starszej, krystalicznej platformy wschodnioeuropejskiej. Najstarsze osady w rejonie gminy Złocieniec zostały nawiercone w okolicach Szczycienka na północ od Jeziora Siecino (otwór Czaplinek IG-2) na głębokości 5020 m i są to pstry iłowce z okresu karbonu dolnego.

Miąszość utworów czwartorzędowych na omawianym obszarze wynosi około 100-150 metrów, osiągając większe wartości w strefach wzniesień morenowych. Wiercenia wykazały, że występuje tu pięć (lokalnie sześć) poziomów glacialnych, rozdzielonych seriami piaszczysto-żwirowymi i mułkowymi. Duża dynamika środowiska w czwartorzędzie, związana z kolejnymi nasunięciami czasz lodowych, erodowaniem starszego podłoża i deponowaniem nowych osadów oraz przedzielające te nasunięcia okresy recesji lądolodu i rozwoju rzeźby w warunkach peryglacialnych lub subtropikalnych, doprowadziły do współcześnie znacznego zróżnicowania zarówno rzeźby omawianego obszaru, jak też jego przypowierzchniowej budowy geologicznej.

Najważniejsze jednostki litofacjalne w gminie Złocieniec to:

- piaski, żwiry, glazy i gliny moren czołowych fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego – występują na północ od Jeziora Lubie, w okolicach Lubieszewa i Stawna oraz na południowy - zachód od Złocieńca, w okolicach Rzęsnicy i między Jeziorem Wilczkowo a linią kolejową;
- gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe – tworzą stosunkowo zwarte obszary przedzielone sandrami. Występują między jeziorami Siecino i Drawsko na południe od jeziora Wilczkowo oraz w okolicach Złocieńca i Kosobud;
- piaski i żwiry sandrowe – zajmują największy obszar gminy. Rozciągają się na północ od Złocieńca do wsi Skąpe i od Starego Worowa do Jeziora Drawsko. Fragment innego rozległego sandru występuje na wschód od Jeziora Wąsosze. Kolejny,

to usytuowany w strefie międzymorenowej w okolicach Stawna i Lubieszewa. Niewielki, odizolowany fragment znajduje się na południe od Złocieńca;

- łyły, mułki i piaski zastoiskowe – zajmują centralny obszar gminy i rozciągają się łukiem poza jej granice od Suliszewa przez Złocieniec do Wierzchowa. We wschodniej części gminy osady dawnego zbiornika zastoiskowego sięgają zatoką do okolic Stawna;
- piaski i mułki kemów – występują między Złocieńcem i Osiekiem Drawskim. Poza tym osady tego typu spotykane są w mniejszych koncentracjach na terenie całej gminy, szczególnie między jeziorami Siecino i Drawsko;
- piaski, żwiry i mady rzeczne oraz torfy i namuły – związane są z dolinami rzecznyymi, jeziorami i obszarami bezodpływowymi. Większe skupiska tych osadów znaleźć można w dolinie Drawy, Kokny i jej dopływów oraz Miedznika, a także na wschód od wsi Wąsosz.

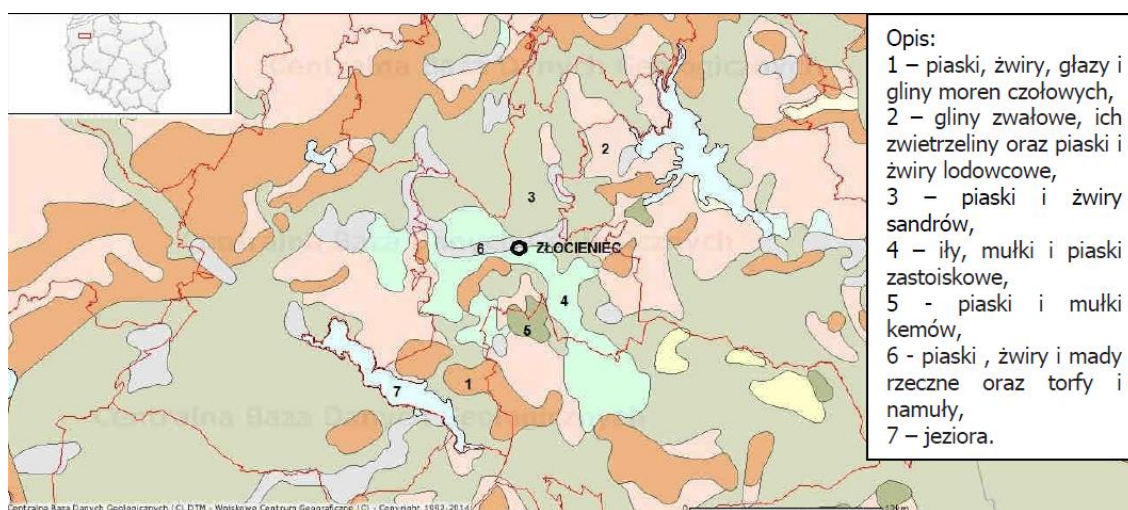
Podobnie do zmienności przestrzennej osadów powierzchniowych, na obszarze gminy występuje bardzo duża zmienność form, które te osady budują. Największy wpływ na to wywarło ostatnie nasunięcie lądolodu (północnopolskie) i stagnacja jego czoła w okresie recesji na linii fazy pomorskiej. Jakkolwiek główny ciąg moren czołowych tej fazy znajduje się na północ od gminy Złocieniec, to wiąże się z nią wykształcenie na przedpolu rozległych, łagodnie nachylonych sandrów, które rozcinały i rozmywały wcześniej zdeponowane gliny moreny dennej. Powierzchnia sandrów nachyla się od około 165 m n.p.m. w północnej części gminy do około 140 m n.p.m. w okolicach Złocieńca. Jest to element dominujący w rzeźbie północnej części gminy. Zazwyczaj powierzchnie sandrów porastają bory sosnowe.

W sąsiedztwie sandrów części północnej występuje falista morena denna, urozmaicona licznymi pagórkami (pozostałościami moren czołowych), kemami i ozami. Szczególna koncentracja tych form występuje między jeziorami Siecino i Drawsko.

W części południowej, oprócz fragmentów sandrów rozciągających się daleko poza granice gminy, wyróżniają się dwa elementy rzeźby – wzgórza czołowomorenowe okolic Stawna i Lubieszewa, na wschód od Wąsosza i na południowy - zachód od Złocieńca, oraz druga - rozległa, stosunkowo płaska powierzchnia tzw. Zastoiska Złocienieckiego. Formy pierwszego typu są zapisem stagnacji czoła lądolodu w czasie jego wycofywania z fazy poznańskiej do pomorskiej. Zostały wówczas wykształcone moreny czołowe, które w okresie późniejszej, intensywnej erozji uległy w większości zniszczeniu. Ich pozostałości wznoszą się ponad 30 metrów nad otaczającą powierzchnię.

Poniższy rysunek przedstawia mapę utworów przypowierzchniowych na terenie gminy Złocieniec.

Rysunek 2. Mapa utworów przypowierzchniowych gminy Złocieniec.

Źródło: Strategia rozwoju gminy Złocieniec na lata 2015 – 2025.

2.4. Gleby

Pod względem żyzności większość gleb na terenie gminy Złocieniec można zaliczyć do średnich. Najżyźniejsze gleby wytworzone zostały z glin i ilów, które są stosunkowo trudne w uprawie. Największy odsetek żyznych gleb występuje w obrębach: Kosobudy, Rzęsnica, Darskowo, Warniłęg, Stare Worowo, Bobrowo oraz częściowo w Złocieniu. Gleby słabe, które zostały wytworzone z piasków i piasków gliniastych, występują w południowej części Lubieszewa i Stawna, a także w północnej części sołectwa Cieszyno. Użytki zielone w gminie Złocieniec charakteryzują się średnią i słabą żyznością, występują głównie w dolinie rzeki Drawy i Wąsówki oraz w sąsiedztwie jezior i w podmokłych obniżeniach terenów w pobliżu jezior.

Pod względem klasyfikacji bonitacyjnej przeważają gleby klas IV i V. Wskaźnik bonitacji gleb w gminie wynosi 0,95 i tym samym jest najwyższy w powiecie drawskim. Badania odczynu gleby, zasobności w makroelementy oraz potrzeb wapnowania na terenie powiatu drawskiego (w tym także na terenie gminy Złocieniec) zostały przeprowadzone przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Koszalinie w 2014 roku.

Tabela 2 Odczyn i potrzeby wapnowania gleb na terenie powiatu drawskiego, na podstawie wykonanych badań w 2014 roku.

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana ha	Ilość próbek sztuk	Odczyn (pH)					Potrzeby wapnowania				
			bkw	kw	lkw	ob	zas	K	P	W	O	Z
Grunty orne	2831,98	838 100%	103 12%	240 29%	269 32%	117 14%	109 13%	101 12%	113 13%	164 20%	123 15%	337 40%

Odczyn: bkw – bardzo kwaśny, kw – kwaśny, lkw – lekko kwaśny, ob – obojętny, zas – zasadowy.

Potrzeby wapnowania: K – konieczne, P – potrzebne, W – wskazane, O – ograniczyć, Z – zbędne.

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Koszalinie.

Jak wynika z powyższej tabeli największy udział w glebach na terenie gminy mają gleby o odczynie kwaśnym i lekko kwaśnym.

Na terenie gminy Złocieniec nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego w ramach prowadzonego Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski.

2.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Na terenie gminy wody powierzchniowe zajmują 3 147 ha, co stanowi 16,5 % całkowitej powierzchni terenów gminy Złocieniec.

Rzeki

Poniżej przedstawiono wykaz jednolitych części wód powierzchniowych – rzek na terenie gminy Złocieniec:

- Dopływ z jez. Chociebądz Wielki,
- Dopływ z jez. Wilczkowo,
- Drawa do wypływu z Jez. Krosino,
- Drawa od jez. Krosino do Wilżnicy,
- Drawa od Wilżnicy do Studzienicy,
- Kokna,
- Miedznik,
- Wąsówka.

Do głównego ciek na terenie gminy Złocieniec należy rzeka Drawa. Cały obszar gminy leży w obrębie zlewni tej rzeki. Drawa – rzeka o długości 185,9 km i powierzchni zlewni 3296,4 km², najdłuższa i najważniejsza rzeka Pojezierza Drawskiego. Bierze swój początek w Dolinie Pięciu Jezior, na terenie gminy Połczyn Zdrój i po przebyciu 186 km wpada do Noteci w okolicach Krzyża Wielkopolskiego. Drawa przepływa przez wiele jezior, a nad jej brzegami rozlokowały się główne miasta regionu. Długość Drawy na odcinku gminnym wynosi 12 km. W Złocięncu do Drawy wpada Wąsówka. Jest to krótki, czterokilometrowy dopływ wypływający z jeziora Wąsosze. Wzdłuż zachodniej granicy gminy płynie niewielka rzeka Kokna. Wypływa ona na północ od wsi Gawroniec w powiecie Połczyn Zdrój i po przepłynięciu 24 km wpada do Drawy w Rzęśnicy. Jest to rzeka płytka, jednak jej stosunkowo duży spadek, wynoszący 6‰, czyni ją atrakcyjną dla celów kajakowych. Jej dopływ – Rakon jest także graniczny na odcinku kilkuset metrów. Z kolei dopływ Rakonia, Parpla płynie wzdłuż zachodniej granicy na odcinku około 3,5 km. W okolicach wsi Smółdzięcino ma swój początek Miedznik. W górnym odcinku rzeka ta przepływa przez obszar zabagniony, co ma znaczny wpływ na stan sanitarny jej wód. Po pokonaniu ok. 14 km wpada do Drawy na zachód od Rzepowa. Ponadto na sieć rzeczną składają się liczne drobne, często nienazwane ciek i rowy. Regulacje odnośnie oceny stanu wód powierzchniowych zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1482) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji

stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r., nr 258, poz. 1549).

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę jednolitych części wód dla rzek, które przepływają przez teren gminy Złocieniec. Badane JCW należą do wód naturalnych w związku z czym oceniany jest ich stan ekologiczny (na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych). Badania były przeprowadzane w roku 2014.

Tabela 3. Ocena JCW na terenie gminy Złocieniec w roku 2014.

Punkt pomiarowy	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
Drawa do wypływu z Jez. Krosino	IV	I	II	Słaby	Dobry	Zły
Drawa od jez. Krosino do Wilżnicy	II	I	PSD	Umiarkowany	-	Zły
Kokna	III	I	II	Umiarkowany	-	Zły

Źródło: WIOŚ, Szczecin.

Stan ekologiczny JCW Drawa do wypływu z Jez. Krosino oceniono jako słaby (IV klasa). Ocena elementów biologicznych przeprowadzona została w oparciu o wyniki badań fitoplanktonu, fitobentosu, makrofitów, makrozoobentosu i ichtiofauny. O wyniku klasyfikacji zdecydowały badania ichtiofauny. W omawianej JCW nie były spełnione wymagania dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Ze względu na słaby stan ekologiczny JCW jej stan oceniono jako zły. Stan ekologiczny JCW Kokna oceniono jako umiarkowany (III klasa). Ocena elementów biologicznych przeprowadzona została w oparciu o wyniki badań 4 elementów: fitobentosu, makrofitów, makrobezkręgowców bentosowych oraz ichtiofauny. O ocenie zdecydowały wyniki badania ichtiofauny oraz makrozoobentosu. Stan elementów fizykochemicznych oceniono jako dobry (II klasa). W JCW Kokna spełnione były wymagania dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Ze względu na umiarkowany stan ekologiczny JCW jej stan oceniono jako zły.

Jeziora

Uwarunkowania geologiczne zaowocowały bogactwem i różnorodnością jezior na obszarze gminy. Są to jeziora polodowcowe, w większości rynnowe lub wytopiskowe. Pierwszy rodzaj wykorzystuje obecność głęboko wciętych w podłoże rynien glacialnych (dróg odpływu wód lodowcowych wykształconych pod jego powierzchnią lub na jego przedpolu). Jest to dominujący typ na obszarze gminy, a przykładami są jeziora Drawsko (graniczne;

wypełnia kilka schodzących się rynien), Lubie, Siecino, Wąsosze, Wilczkowo i Krosino. Drugi rodzaj jezior, wytopiskowe, swe pochodzenie zawdzięcza zagrzebanym w podłożu fragmentom lodowca i późniejszemu ich wytapianiu. Jeziora tego typu są zazwyczaj mniejsze, płytsze i mają bardziej regularną linię brzegową. Jeziorami tego typu są m.in. jeziora: Piaski, Stawno (Staw), Maleszewo, i wiele innych, często nienazwanych oczek wodnych.

Na obszarze gminy występują cenne z punktu przyrodniczego jeziora lobeliowe. Są one ubogie w składniki odżywcze i dzięki temu cechują się dużą przejrzystością, a ich flora ma charakter reliktowy. Takim jeziorem jest m.in. objęte ochroną jezioro Czarnówek. Jeziora gminy Złocieniec mają olbrzymie walory turystyczne. Największe z nich mają zróżnicowaną, atrakcyjną i łatwo dostępną bazę noclegową i rekreacyjną, służą uprawianiu sportów wodnych oraz wędkarstwu. Jeziora północnej części gminy znajdują się w obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego.

W ostatnich czterech latach WIOŚ nie prowadził pomiarów jakości jezior na terenie gminy Złocieniec. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie prowadził monitoring 5 jezior na terenie gminy Złocieniec w latach 2007 – 2012. Wyniki tych badań monitoringowych przedstawione są poniżej.

Tabela 4. Ocena jakości jezior na terenie gminy Złocieniec na podstawie badań w latach 2007 – 2012.

Nazwa jeziora	Kod JCW	Rok badań	Ocena biologiczna	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCW
Wilczkowo	PLLW10537	2012	III klasa	Umiarkowany	Dobry	Zły
Siecino	PLLW10708	2011	II klasa	Dobry	Dobry	Dobry
Kańsko	PLLW10723	2009	IV klasa	Słaby	Nie badano	Zły
Lubie	PLLW10717	2008	III klasa	Umiarkowany	Nie badano	Zły
Wąsosze	PLLW10699	2007		Zły		

Źródło: WIOŚ, Szczecin.

Wyniki badań pokazują, że stan większości badanych jezior był zły. Przyczyną złej oceny jest przede wszystkim wynik oceny biologicznej (III klasa – stan umiarkowany i IV klasa – stan słaby). Jedynie stan wód jeziora Siecino oceniono jako dobry.

Wody podziemne

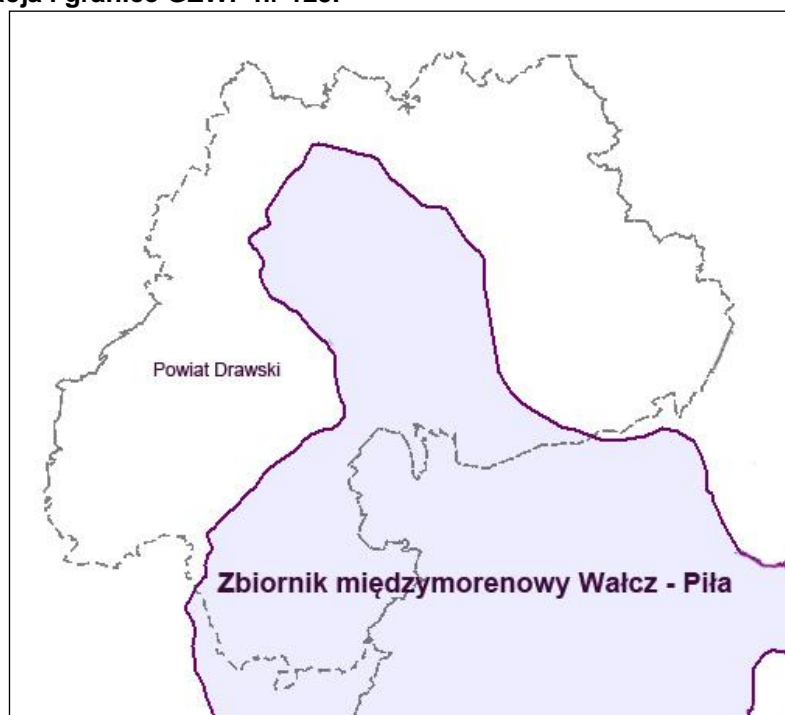
Na terenie gminy Złocieniec zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują głównie w utworach czwartorzędowych. W obrębie utworów czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: gruntowy i wgłębny (międzyglinowy i podglinowy). Poziomy wodonośne rozdzielone są iltami i mułkami zastoiskowymi o miąższości do ok. 30 m. Poziom gruntowy występuje głównie w obrębie dolin rzecznych. Poziom ten, ze względu na korzystne parametry hydrogeologiczne i jakościowe, jest często ujmowany.

Wody poziomu trzeciorzędowego występują w piaskach wodonośnych z nakładem nieprzepuszczalnych ilów lub słabo przepuszczalnych glin morenowych, na głębokości od 60 do 100 m. Poziom ten zasilany jest w drodze przesączania z nadległych poziomów.

Południowa część gminy Złocieniec znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Wałcz-Piła (nr 125). Zbiornik ten ma charakter międzymorenowy, a warstwa wodonośna występuje w obrębie osadów czwartorzędowych. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 169 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć to ok. 65 m.

Z uwagi na duże znaczenie wód podziemnych przedmiotowego zbiornika, stanowiących główne źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia ludności oraz w celu zapewnienia odpowiedniej jej jakości, niezbędne jest ciągle podejmowanie działań zapewniających ich ochronę. W pierwszej kolejności powinny one obejmować właściwe planowanie przestrzenne uwzględniające lokalizację GZWP oraz ustanowionych dla nich obszarów ochronnych, tak aby zapobiec lokalizacji obiektów mogących negatywnie wpływać na jakość wód. Granice GZWP nr 125 na terenie powiatu drawskiego i gminy Złocieniec, przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 3. Lokalizacja i granice GZWP nr 125.

Źródło: www.epsh.pgi.gov.pl.

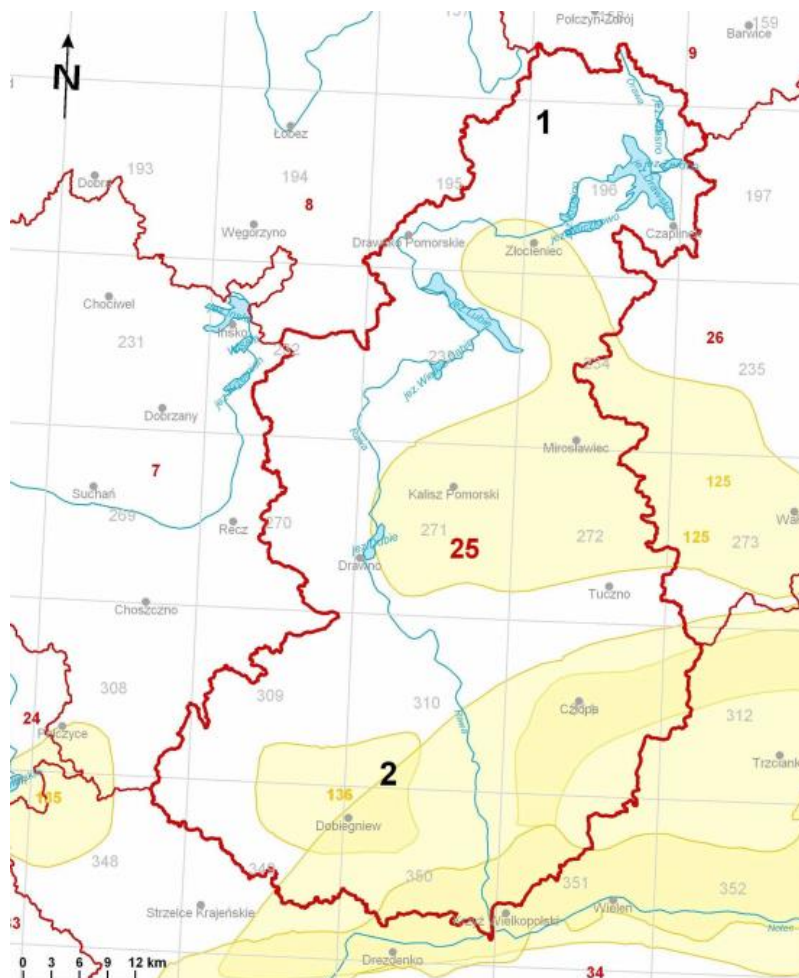
Gmina Złocieniec występuje w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 25 (na podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych). Charakterystyka JCWPd nr 25 znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 5. Charakterystyka JCWPd nr 25.

Powierzchnia	3 288,5 km ²
Region	Warty
Województwo	lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie
Powiaty	bytowski, choszczeński, czarnkowsko-trzcianecki, drawski, strzelecko-drezdencki, świdwiński, wałecki
Głębokość występowania wód słodkich	ok. 150 m

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek 4. Lokalizacja JCWPd nr 25.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Na szczeblu krajowym monitoringiem wód podziemnych zajmuje się GIOŚ, natomiast na szczeblu regionalnym WIOŚ, uzupełniający pomiary prowadzone w skali kraju. Podstawę oceny stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. Nr 143, poz. 896). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:
 - a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),
 - b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka.
- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:
 - a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
 - b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.
- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.
- Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.
- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

W ostatnich 4 latach na terenie gminy Złocieniec nie było prowadzonych pomiarów wód podziemnych. Wyniki monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych wykonanego w 2014 roku w innych punktach pomiarowych na terenie województwa zachodniopomorskiego wykazały, iż na terenie województwa dominowały wody o dobrym stanie chemicznym, w tym wody dobrej jakości (II klasy) i zadowalającej jakości (III klasy). Nie odnotowano występowania wód bardzo dobrej jakości (I klasy).

Ostatnie badania jakości wód podziemnych na terenie gminy Złocieniec, prowadzone były w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2012 r. W badanym punkcie stwierdzono występowanie wód podziemnych **zadowalającej jakości (III klasy)**.

2.6. Warunki klimatyczne

Pojezierze Drawskie leży w Regionie Środkowopomorskim (RVII). Region ten, w porównaniu z okolicznymi charakteryzuje się występowaniem wysokiej liczby dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, z dużym zachmurzeniem (średnio 50 dni w roku) oraz z pogodą chłodną i deszczową (średnio 26 dni w roku). Do mniej licznych niż w innych regionach należą dni z pogodą bardzo ciepłą, słoneczną, bez opadów (średnio 11 dni w roku). Układ temperatur w gminie jest dość ściśle związany z hipsometrią terenu. Duża wysokość względna terenów Pojezierza Drawskiego, wpływa na obniżenie wartości temperatur w tym rejonie. Średnia temperatur okresu maj – lipiec wynosi 14,4°C i jest o przeszło 10°C niższa od temperatury okolic Wałcza. Temperatura roczna waha się w granicach 7,0 – 7,3°C. Liczba dni gorących w roku (o temperaturze maksymalnej > 25°C) wynosi od 18 do 22. Długość okresu wegetacyjnego (dni o temperaturze średniej od 5°C) wynosi

208 – 215 dni, a początek tego okresu przypada na 7 – 10 kwietnia. Początek zimy przypada na okres 13 grudnia do 2 stycznia, a jej długość wynosi 65 – 90 dni. Najmniej opadów notuje się w maju, a najwięcej w lipcu. Gmina Złocieniec, jak i całe Pojezierze Drawskie charakteryzują się dużą wilgotnością względną powietrza, osiągającą w skali rocznej 81%. Jej maksimum przypada na miesiące jesienne. Wysoką wilgotnością odznaczają się tereny położone w dolinach i w pobliżu dużych jezior. Na omawianym terenie przeważają wiatry zachodnie, dominujące w okresach letnim i jesiennym. Zimą najczęstsze są wiatry południowo – zachodnie. W marcu dominują suche i mroźne wiatry z kierunków wschodnich i północno – wschodnich. Najmniejsze zachmurzenie i równocześnie największa liczba dni pogodnych występuje w maju, w czerwcu oraz we wrześniu. Obszary zalesione charakteryzują się znacznie niższymi spadkami temperatur nocnych na skutek osłonięcia powierzchni granicznej i wysokiego promieniowania ciepłego podłoża. Wysoka jeziorność gminy łagodzi klimat, ponieważ duże zbiorniki wodne charakteryzują się dużą wymianą ciepła z podłożem, na skutek czego amplitudy temperatury w przyziemnej warstwie powietrza są znacznie mniejsze, niż na terenach sąsiednich.

2.7. Ochrona przyrody

Flora

Na terenie gminy Złocieniec stwierdzono występowanie 207 różnego typu zbiorowisk roślinnych. Występuje tu 633 gatunki flory naczyniowej, z czego zdecydowana większość należy do często i pospolicie występujących. Spośród nich zanotowano 49 to gatunki bardzo rzadko i rzadko spotykane, mające odpowiednio 1-3 oraz 4-10 stanowisk.

Do gatunków roślin prawnie chronionych na terenie gminy Złocieniec zalicza się 21 gatunków:

- gatunki objęte ochroną ścisłą: kruszczyk błotny, lobelia jeziorna, poryblin jeziorny, rosiczka okrągłolistna, kukułka (storczyk) Traunsteinera,
- gatunki objęte ochroną częściową: grzybienie białe, grzybienie północne, kruszczyk szerokolistny, orlik pospolity, śnieżyczka przebiśnieg, kukułka (storczyk) krwista, wawrzynek wilczczyko, wiciokrzew (suchokrzew) pomorski, bagno zwyczajne, widłak jałowcowaty, cebulica dwulistna, goździk piaskowy, bobrek trójlistkowy, cis pospolity, kocanki piaskowe, oraz naparstnica zwyczajna.

Fauna

Zróżnicowanie siedliskowe oraz stosunkowo duży udział siedlisk w obrębie gminy Złocieniec warunkują występowanie bogatej gatunkowo fauny. Liczba występujących tu gatunków w stosunku do ogółu kręgowców Polski stanowi w przypadku: ryb - 38 %, płazów - 66.6 %, gadów - 55.5 %, ptaków 66 % i ssaków - 39 %.

Kręgowce

Ryby Do gatunków ryb rzadko występujących i cennych w obrębie gminy zalicza się: piskorz, sieja, miętus, sielawa, węgorz, ciernik, jazgarz, jaź, jelec, karaś, kiełb, krąp, leszcz, lin, okoń, płoć, sandacz, słonecznica, szczupak, ukleja, wzdręga, stynka i karp. Do jezior sielawowych (z sielawą, sieją, ukleją, leszczem, stynką, płocią, okoniem, krapiem, jazgarzem i szczupakiem) należą: Siecino i Wilczkowo. Jeziorem leszczowym jest Krosino. Występują tu: leszcz, lin, szczupak, węgorz, wzdręga, okoń, krąp.

Płazy i gady

Płazy zasiedlają tu na ogół wilgotne tereny leśne i łąki w pobliżu płytkich zbiorników wodnych i rowów. Stwierdzono występowanie 12 gatunków płazów. Płazy ogoniaste reprezentowane są przez podlegające ochronie prawnej traszkę zwyczajną i traszkę grzebiusiastą. Rząd płazów bezogonowych reprezentują: należący do rodziny ropuszkowatych – pospolity, ale nie występujący masowo - kumak nizinny, z rodziny grzebiuszkowatych - grzebiuszka, (huczek) z rodziny ropuchowatych - ropuchy: szara i paskówka; należące do rodziny rzekotkowatych - rzekotka drzewna, żaby: jeziorkowa, wodna, śmieszka, trawna i moczarowa. Spośród gadów odnotowano występowanie 5 gatunków. Najpospolitsza jest jaszczurka zwinka. W wilgotnych lasach, na torfowiskach i podmokłych łąkach występuje jaszczurka żyworodna. Występuje też tu padalec zwyczajny, a z węży spotykany jest zaskroniec zwyczajny. Na skrajach lasu, polanach i torfowiskach bytuje prowadząca nocny tryb życia żmija zygzakowata. Zwierzęta te występują z największą częstotliwością w okolicach Warniłęgu i Starego Worowa.

Ptaki

Teren gminy uznany został za ostoję ptaków o randze europejskiej. Prawdopodobnie lęgowa awifauna liczy ponad 150 gatunków. Bogactwo ilościowe i gatunkowe ptaków gniazdujących zwiększają gatunki zalatujące tu okresowo. Większość z nich bytuje również na pozostałym obszarze gminy stanowiąc najliczniejszą gromadą kręgowców. Urozmaicona i bogata awifauna świadczy o wysokiej atrakcyjności jego obszarów leśnych, w pełni zaspakajających wymogi życiowe ptaków. Najcenniejszym gatunkiem jest bielik, który zasiedla jedno z dwóch zlokalizowanych gniazd. Populacja bielika jest zagrożona ze względu na niską liczebność, wycinanie drzewostanów starszych klas wieku i narażanie lęgów na zniszczenie przez ludzi. Stare drzewostany zasiedlają dzięcioły: czarny, zielony i inne. Z drzewostanami bukowymi związana jest muchołówka mała oraz gołąb siniak. Obrzeża lasów, polany leśne, zakrzewienia i łąki zasiedla dzierzba gąsiorek. Udokumentowane są również miejsca gniazdowania bocianów czarnych oraz lęgowiska żurawi. W okolicach licznych jezior spotkać można rybołowa (jezioro Wąsosze), kormorany czarne i czaple siwe (jezioro Wąsosze) oraz łabędzie nieme (jezioro Wąsosze). Nad większymi jeziorami występuje nurogęś oraz czasami gągoł. Jeziora i trzcinowiska zamieszkują perkozy dwuczube, łyski, krzyżówki, trzcinniczki, łozówki, potrzosy oraz rokitniczki i inne związane ze środowiskiem wodnym. Nad jeziorem Siecino stwierdzano m.in. kormorany, nurogęś i gągoły. Dość często na obszarze zabudowanym wsi spotyka się bociana białego. Cennym dla ornitofauny jest teren koło Starego Worowa, będący lęgowiskiem perkoza, gęgawy, gągoła, bąka, błotniaka stawowego, wodnika i czernicy oraz żerowiskiem rybołowa i kani czarnej. Spośród ptaków drapieżnych do pospolitych należą myszołów i jastrząb. Stosunkowo często występuje puszczyk, pójdzka, sowa uszata i płomykówka. Stanowisko pustułki znaleziono w okolicy Złocieńca (jednostka wojskowa w Budowie oraz w Złocieńcu, na osiedlu przy ul. Czaplinieckiej). W pobliżu Złocieńca i w okolicach miejscowości Męcisdół (nad jeziorem Drawsko) obserwowano dziwonię. Dzięcioł zielony obserwowany był w okolicy Budowa i jeziora Siecino.

Ssaki

Najliczniej reprezentowaną grupą ssaków są gryzonie. Z przedstawicieli tego rzędu spotyka się: wiewiórkę pospolitą, piżmaka, nornicę rudą, karczownika, nornika: północnego,

burego i zwyczajnego. Brzegi lasów, zarośla i pola zasiedlają: badylarka, mysz polna i zaroślowa, a z biotopem leśnym związana jest mysz leśna. Najbardziej znanymi gryzoniami są: mysz domowa i szczur wędrowny. Z nietoperzy występuje: nocek: duży, wąsaty, Natterera i rudy; karlik malutki, gacek wielkouch oraz mopek. Na terenie gminy Złocieniec brak dużych i średnich miejsc zimowania tych zwierząt. Najbliższe dotąd stwierdzone większe zimowiska nietoperzy zlokalizowane są w Drawieńskim Parku Narodowym w następujących miejscowościach i obiektach: Drawnik - piwnica, Moczele - piwnica, Pustelnia - bunkier, piwnica, Jelenie - piwnica oraz w gminie Czaplinek, w miejscowości Siemczyno. W zimowiskach tych stwierdzono następujące gatunki tj.: nocek duży, nocek Natterera, nocek rudy, gacek brunatny. Nietoperze te spotykane są na terenie gminy Złocieniec na żerowiskach. Ponadto w piwnicach, kanałach i innych podziemnych budowlach na terenie gminy Złocieniec stwierdzono zimowanie pojedynczych osobników tej grupy zwierząt. Obok gatunków wymienionych wyżej spotykano przedstawicieli gatunków: gacek wielkouch mroczek późny. Ssaki owadożerne reprezentuje także: jeż zachodni, kret europejski, ryjówka: aksamitna i malutka oraz jadowity rzęsorek rzeczek. Przedstawicielami zajęcokształtnych są: zajęc szarak i królik. Drapieżne ssaki reprezentują: lis, jenot, borsuk, kuny: leśna i domowa, tchórz zwyczajny i łasica. Nad jeziorem Wilczkowo, na Drawie w okolicy Budowa i Złocienka odnotowano występowanie gatunków chronionych: bobra i wydry. Na terenie gminy liczne są gatunki łowne tj.: dzik, sarna i jeleń, lis, zajęc szarak, borsuk, kuna, które można tu bardzo często spotkać, a także kuropatwa, tchórz i królik.

Obszary Chronione

Pojęcie ochrona przyrody oznacza ogół działań ukierunkowanych na zachowanie w niezmienionym lub optymalnym stanie przyrody ożywionej i nieożywionej, a także krajobrazu. Głównym celem ochrony przyrody jest utrzymanie stabilności ekosystemów i procesów ekologicznych oraz zachowanie różnorodności biologicznej. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy Złocieniec ogółem wynosi 100 %, podczas gdy wskaźnik ten dla całego kraju wynosi 32,5 %.

Na terenie gminy Złocieniec występują następujące formy ochrony przyrody:

- Pomniki przyrody,
- Obszar Natura 2000,
- Rezerваты Przyrody,
- Obszary chronionego krajobrazu,
- Użytki ekologiczne,
- Park Krajobrazowy.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Złocieniec znajduje się: 121 pomników przyrody, w tym:

- 105 pojedynczych drzew,
- 6 grup drzew,
- 2 aleje,
- 4 krzewy
- 4 głązy.

Na terenie miasta Złocieniec znajduje się:

- 13 pojedynczych drzew,
- 5 grup drzew,
- 1 aleja.

W gminie Złocieniec znajdują się:

- 92 pojedyncze drzewa,
- 1 grupa drzew,
- 1 aleja,
- 4 krzewy,
- 4 głązy.

Obszary Natura 2000

Jeziora Czaplinskie PLH320039 obszar został zatwierdzony jako OZW w marcu 2009 roku, o łącznej powierzchni 32 249,69 ha, administracyjnie położony jest na terenie powiatu szczecińskiego, świdwińskiego i drawskiego (gmina Ostrowice, gmina Złocieniec, gmina Czaplinskie o łącznej powierzchni 22 355 ha).

Obszar obejmuje cenny przyrodniczo i krajobrazowo fragment Pojezierza Drawskiego. Jego rzeźba została ukształtowana w wyniku działalności lądolodu, podczas ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Pozostałościami tej działalności są między innymi: wały moreny czołowej, ozy i kemy, liczne jary, doliny rzek, jeziora rynnowe i wytopiskowe. Na terenie ostoi zlokalizowanych jest 47 jezior, reprezentujących większość wyróżnianych w Polsce typów. Jeziora mają urozmaiconą linię brzegową, na niektórych z nich są wyspy. Brzegi są wysokie, porośnięte lasem, głównie łęgami i buczyną, lub niskie, z pasem roślinności przybrzeżnej. W obszarze znajduje się największe jezioro Pojezierza – Drawsko. Jest ono drugim pod względem głębokości jeziorem w Polsce, stanowi główny węzeł ekologiczny ostoi. Największą rzeką obszaru jest Drawa, mająca na jego terenie swoje źródła. Swój początek biorą tutaj także inne rzeki, jak: Dębica, Wogra, Piławka, Kokna i Rekon. W granicach ostoi znajdują się 34 użytki ekologiczne. Na terenie ostoi szczególnie cenna jest dolina Drawy, która wraz z dopływami odgrywa bardzo ważną rolę łącznika między obszarami koncentracji cennej flory w urozmaiconym krajobrazie polodowcowym. Jej źródła znajdują się w rezerwacie Dolina Pięciu Jezior. Wody tych jezior są zasobne w wapń, na dnie zbiorników odkłada się kreda jeziorna, która podściela zlodowiałe odcinki doliny między kolejnymi jeziorami. Dna płytszych jezior porośnięte są przez łąki ramienicowe. Osobliwością obszaru są dobrze zachowane jeziora lobeliowe. Do bardzo wartościowych zbiorowisk należą również torfowiska wysokie, występujące na wododziałach oraz torfowiska przejściowe.

Jezioro Lubie i Dolina Drawy PLH320023

Obszar został zatwierdzony jako OZW w marcu 2009 roku, o łącznej powierzchni 15 046,7 ha, administracyjnie położony jest na terenie powiatu wałeckiego, choszczeńskiego i drawskiego (gmina Wierzchowo, gmina Drawsko Pomorskie, gmina Złocieniec, gmina Kalisz Pomorski o łącznej powierzchni 13 532 ha).

Obszar ostoi obejmuje jezioro Lubie – jedno z największych jezior Pojezierza Drawskiego – oraz odcinek doliny Drawy i Starej Drawy na południe od jeziora, wraz

z przyległymi łąkami i lasami, aż po jezioro Grażyna koło Drawna. Pod względem krajobrazowym jest to bardzo urozmaicony teren, w którym dominują lasy (60% powierzchni), a znaczący udział mają zbiorniki wodne (14%) – liczne jeziora oraz fragment rzeki Drawy z jej dopływami. Jezioro Lubie to jezioro sielawowe, z reliktową fauną wodnych bezkręgowców (*Mysis relicta* i *Pallasea quadrispinosa*). Pod względem siedliskowym stanowi zbiornik mezotroficzny z podwodnymi łąkami ramienic. Z płynącymi wodami związane są zbiorowiska z włosienicznikami, starorzecza oraz zalewane muliste brzegi rzek. W granicach obszaru znajduje się również fragment doliny Studzienicy, z bardzo dobrze rozwiniętymi zjawiskami źródłkowymi. W lasach Puszczy Drawskiej rozproszone są torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz jeziora dystroficzne z płem mszarnym, nierzadko z szuwarem kłoci wiechowatej. Brzegi rzek urozmaicają przełomy i mielizny. W takich warunkach chętnie bytują np. zimorodki (załącznik I Dyrektywy Ptasiej). Bagienne fragmenty doliny Drawy porastają szuwary, ziołorośla nadrzeczne, podmokłe lasy. Na linii rzeki występują eutroficzne jeziora, np.: Dębno Wielkie, Dębno Małe, Strunowo. Przy rzece zachowały się malownicze stare drzewostany buczyn i dąbrów, siedlisko m.in.: muchołówki małej (załącznik I Dyrektywy Ptasiej).

Ostoja Drawska PLB320019

Obszar został zakwalifikowany jako OSO w październiku 2007 roku, o łącznej powierzchni 153 906,15 ha, administracyjnie położony jest na terenie następujących powiatów: bytowski, szczecinecki, świdwiński, koszaliński, wałecki, białogardzki, choszczeński i drawski (na terenie gminy Ostrowice, Wierzchowo, Złocieniec, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski i Czaplinek o łącznej powierzchni 87 595,8 ha).

Obszar obejmuje część Pojezierza Drawskiego z ponad 50 jeziorami (10 % pow. terenu), reprezentującymi wszystkie typy jezior. Teren został ukształtowany w wyniku działalności lądolodu podczas ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Pozostałościami tej działalności są między innymi: wały moreny czołowej, ozy, liczne jary, doliny rzek, jeziora rynnowe i wytopiskowe. Jeziora należą do najgłębszych w Polsce (Drawsko - 79,7 m). Największe to Drawsko (powierzchnia 1872 ha), Siecino, Żerdno, Komorze i Wilczkowo. Mają one urozmaiconą linię brzegową, na niektórych są wyspy. Brzegi jezior są wysokie, porośnięte lasem, głównie łęgami i buczyną, lub niskie, z roślinnością przybrzeżną. Lasy pokrywają ok. 25% terenu. Dominują tu bory, duże powierzchnie zajmują drzewostany bukowe, dębowe. Rzeźba terenu jest zróżnicowana, z licznymi wąwozami, parowami, niewielkimi, bezodpływowymi zbiornikami wodnymi, bagnami i torfowiskami. Największą rzeką jest Drawa, mająca tu swoje źródła. Swój początek biorą tutaj także inne rzeki, jak: Dębnica, Wogra, Piławka, Kokna i Rakon. Znaczna część obszaru jest użytkowana rolniczo. Występuje tu co najmniej 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja dla kilku gatunków ptaków drapieżnych. W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 3% populacji lęgowej puchacza (PCK), co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), błotniak stawowy, bocian czarny, kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), orlik krzykliwy (PCK), trzmielojad, czapla siwa, gągoł, krakwa; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują bąk (PCK) i bocian biały. Ostoja ta jest także jedną z trzech najważniejszych w Polsce ostoi lęgowego żurawia.

w gminie Złocieniec. Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska węglanowego i przejściowego ze stanowiskami roślin reliktowych. W skład rezerwatu wchodzi jezioro o powierzchni 3,6 ha oraz przyległe do niego torfowisko. W rezerwacie stwierdzono występowanie 112 gatunków roślin naczyniowych, 48 gatunków mszaków i 4 gatunków porostów. Wyróżniono 19 zbiorowisk roślinnych wodnych i bagiennych. Najbardziej interesującym z nich jest mechowisko z turzycą strunową. Zbiorowiska roślin wodnych to zespoły: rdestnicy pływającej, grzybieni północnych oraz osoki aloesowatej z żabiściekiem pływającym. W rezerwacie dominują torfowiska mszysto-turzycowe i mszary: mechowisko z turzycą strunową, mechowisko z turzycą bagiennej, mechowisko z turzycą pospolitą i mszar z turzycą dzióbkową. Jedynym zbiorowiskiem leśnym występującym na terenie rezerwatu jest bór bagieny. Osobliwością są rośliny reliktowe: gwiazdnica grubolistna, bażyna czarna, trzcinnik prosty i wełnianka delikatna oraz objęte ochroną gatunkową: rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne, grzybienie północne, storczyki: plamisty, krwisty i Traunsteinera. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochrony zatwierdzony Rozporządzeniem nr 6/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 stycznia 2008 r. (Dz. Urzęd. Woj. Zach. nr 18, poz. 328).

Jezioro Czarnówek - został utworzony w 1974 roku, na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12 lipca 1974 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody. Rezerwat o powierzchni 11,88 ha, położony w gminie Złocieniec. Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie jeziora lobeliowego z roślinami reliktowymi. Jezioro Czarnówek jest zbiornikiem śródlęsnym, położonym na dnie rozległej rynny fluwioglacjalnej przebiegającej z północy na południe. Maksymalna jego głębokość wynosi 9,5 m, głębokość średnia - 3 m. Woda jeziora charakteryzuje się dużą przezroczystością i jest bardzo kwaśna (pH 4,5). Zbiornik ten należy do grupy jezior oligotroficznym (skąpożywnym), ubogich w składniki pokarmowe, z dnem piaszczystym i brzegach pozbawionych szerokiej strefy szuwarów. Nazwa - jezioro lobeliowe - pochodzi od rośliny lobelii jeziornej, która wraz z poryblinem jeziornym, brzeżycą jednokwiatową, wywłócznikiem skrętoległym i sitem drobnym tworzy zespół roślinny charakterystyczny tylko dla tego typu jezior. W Jeziorze Czarnówek stwierdzono występowanie 8 zbiorowisk roślinnych. W litoralu jeziora dominuje zespół lobelii i poryblinu. Najlepiej wykształcony jest on wzdłuż wschodniego i północnego brzegu. Roślinność wynurzoną tworzą szuwały turzycy dzióbkowatej i manny mielec. Znacznie rzadziej spotykane są szuwały trzcinowy i pałki szerokolistnej oraz zbiorowiska z turzycą nitkowatą, ponikłem błotnym i sitem rozpięchłym.

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na terenie gminy Złocieniec występuje jeden obszar chronionego krajobrazu, scharakteryzowany poniżej.

"Pojezierze Drawskie" - obszar o powierzchni 92 616,40 ha, położony w gminie Drawsko Pomorskie, Ostrowice, Złocieniec, Wierzchowo, Brzeżno i Szczecinek. Został utworzony w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego Pojezierza Drawskiego. Do głównych walorów tego obszaru należą: urozmaicona rzeźba terenu

ze zwartymi kompleksami leśnymi, malowniczy krajobraz z lasami z żyzną buczyną pomorską, duża ilość jezior i cieków wodnych, położonych w zagłębieniach i dolinach, jeziora bezwapniowe z roślinnością lobeliową, mszary i bory bagienne na torfowiskach, siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, miejsca lęgowe i siedliska rzadkich i ginących zwierząt, w tym ptaków: bąka, bielika, błotniaka stawowego i łąkowego, gągoła, kwiczoła, remiza, tracza nurogęsi, oraz miejsca zlotów i przelotów żurawi, gęsi i kaczek.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie gminy Złocieniec znajduje się 7 użytków ekologicznych, scharakteryzowanych w poniższej tabeli.

Tabela 6. Użytki ekologiczne na terenie gminy Złocieniec.

Lp.	Numer urzędowy	Powierzchnia w ha	Akt powołania	Cel ochrony / Opis powierzchni	Nadleśnictwo
1	UE/6630/III/114	0,98	Uchwała nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 15.06.1998 r.	Ochrona terenu podmokłego wraz jego florą, oraz miejsca rozrodu płazów. Miejsce rozrodu ropuchy szarej, żaby moczarowej i trawnej.	Świerczyna
2	UE/6630/III/114	1,90	Uchwała nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 15.06.1998 r.	Zachowanie obszarów naturalnych wraz z różnorodnością występujących tam form biologicznych.	Świerczyna
3	UE/6630/III/114	0,76	Uchwała nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 15.06.1998 r.	Zachowanie obszarów naturalnych wraz z różnorodnością występujących tam form biologicznych.	Świerczyna
4	UE/6630/III/114	1,10	Uchwała nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 15.06.1998 r.	Ochrona terenu podmokłego wraz jego florą, oraz miejsca rozrodu płazów. Miejsce rozrodu ropuchy szarej, żaby moczarowej i trawnej.	Świerczyna
5	UE/6630/III/114	1,68	Uchwała nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 15.06.1998 r.	Ochrona terenu podmokłego wraz jego florą, oraz miejsca rozrodu płazów Bagno. Miejsce rozrodu ropuchy szarej, żaby moczarowej i trawnej.	Świerczyna
6	UE/6630/III/114	0,40	Uchwała nr XLVIII/296/98 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 15.06.1998 r.	Ochrona terenu podmokłego wraz jego florą, oraz miejsca rozrodu płazów. Miejsce rozrodu traszki zwyczajnej, ropuchy szarej, żaby wodnej, moczarowej i trawnej.	Świerczyna

Lp.	Numer urzędowy	Powierzchnia w ha	Akt powołania	Cel ochrony / Opis powierzchni	Nadleśnictwo
7	-	62,92	Uchwała Nr XLII/350/2014 Rady Miejskiej w Złocieniu z dnia 30 stycznia 2014 r.	Miejsca rozrodu i przebywania wielu gatunków zwierząt, w tym płazów i gadów, a także będących stanowiskami lęgowymi między innymi żurawia pospolitego i błotniaka stawowego oraz żerowiskami kani rudej i bielika zwyczajnego.	Złocieniec

Źródło: Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, www.crfor.gdos.gov.pl

Parki Krajobrazowe

Drawski Park Krajobrazowy - powstał w 1979 roku, w celu ochrony najcenniejszego pod względem przyrodniczym, kulturowym, historycznym i krajobrazowym fragmentu Pojezierza Drawskiego. Został powołany uchwałą Nr XVI/49/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 1979 r. w sprawie utworzenia Drawskiego Parku Krajobrazowego. Łączna powierzchnia Parku wynosi 41 430 ha. W samym Parku aż 10% powierzchni to jeziora. Najbardziej istotnym elementem wpływającym na krajobraz Parku jest ukształtowanie terenu, będące wynikiem działalności lodowca, głównie zlodowacenia bałtyckiego. W północnej części DPK występują wały moreny czołowej, często poprzecinane licznymi jarami, zaś południowa część odznacza się łagodniejszą konfiguracją i obfituje w jeziora. Na walory przyrodnicze DPK składają się ponadto: występowanie wielu jezior, licznych rzek, małych potoków, źródeł, mokradeł, torfowisk i lasów, bogactwo ekosystemów w niewielkim stopniu przekształconych przez człowieka oraz występowanie wielu rzadko spotkanych gatunków roślin i zwierząt. Obszar DPK położony jest w przeważającej części w zlewni rzeki Drawy. Niewielki obszar zlewni jeziora Komorze poprzez Piławkę posiada odpływ do rzeki Gwdy, będącej dopływem Noteci. Północna i północno-wschodnia część Parku leży w zlewni rzeki Dębicy, odprowadzającej wody poprzez Parsętę, do Morza Bałtyckiego. Górne biegi rzek, mających swe źródła w rejonie wzniesień morenowych, mają często charakter górskich potoków. Wielką atrakcją Parku są jeziora. W granicach DPK zlokalizowanych jest ich 47, zaś w otulinie 30. Największym spośród nich i drugim co do głębokości w Polsce, jest jezioro Drawsko (powierzchnia 1871 ha, maksymalna głębokość 79,7 m.). Do większych jezior Parku należą także: Siecino, Komorze, Wilczkowo, Żerdno i Krosino. Najbardziej cennymi pod względem przyrodniczym są jeziora lobeliowe, charakteryzujące się występowaniem reliktowej roślinności i bardzo czystymi wodami. Należą do nich: Czarnówek, Kapka i Leśniówek. Park odznacza się także bogactwem szaty roślinnej i świata zwierzęcego. W jego florze spotyka się gatunki charakterystyczne dla roślinności atlantyckiej, arktycznej, borealnej, górskiej i południowej. Stwierdzono występowanie ponad 40 gatunków objętych ochroną prawną, m. in.: wawrzynka wilczelyko, rosiczki okrągłolistnej, pośredniej i długolistnej, storczyka plamistego, krwistego, szerokolistnego i Traunsteinera, paprotki zwyczajnej, wiciokrzewu pomorskiego, lilii złotogłów i kopytnika pospolitego. Duże zróżnicowanie biotopów Parku stwarza dogodne warunki dla

wielu gatunków zwierząt. W jeziorach i rzekach występuje przeszło 30 gatunków ryb. Obszary wodne i przywodne sprzyjają bytowaniu i gnieźdzeniu się wielu gatunków ptaków, szczególnie wodno-błotnych. Spotyka się tu często: łabędzie, perkozy, kaczki, żurawie, czaple i kormorany. Rozległe kompleksy leśne są ostoją dla ptaków drapieżnych, m. in. bielika, kani rudej i orlika krzykliwego. Spośród ssaków, na terenie DPK licznie występuje bóbr.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec.

Tabela 7. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec, lata 2014-2015.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
1.	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	2015	2	WIOŚ w Szczecinie	-	Środki własne	WIOŚ w Szczecinie prowadzi badania wód zgodnie z ustalonym przez siebie harmonogramem. Badania te są również prowadzone na terenie gminy Złocieniec
2.	Podniesienie efektywności ochrony wód podziemnych poprzez ustanawianie/utrzymanie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód podziemnych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
3.	Racjonalne gospodarowanie wodą podziemną pod kątem minimalnego wykorzystywania jej do przemysłu, z wyłączeniem przemysłu rolno-spożywczego	2014 - 2015	0	-	-	-	-
4.	Modernizacja i remont infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Złocieniec: modernizacja ujęcia wody w Złocieńcu budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stawno i Lubieszewo budowa sieci wodociągowej	2014 - 2015	0	-	-	-	-

¹ Przez „środki własne” należy rozumieć środki własne jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
	i kanalizacji sanitarnej w Złocińcu przy ul. Śląskiej, Ogrodowej i Lipowej oraz w miejscowości Darskowo						
5.	Budowa wodociągu i kanalizacji w miejscowości Wąsosz oraz budowa kanalizacji w Warniłęgu i Kosobudach	2014 - 2015	0	-	-	-	-
6.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i przestrzeganie warunków technicznych ich montażu w miejscach gdzie budowa kanalizacji jest utrudniona ze względów ekonomicznych	2014	2	Związek Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego, Gmina Złocieniec	1 075,77	Budżet Gminy Złocieniec	-
		2015			69 215,79	31 147,10 zł z budżetu Gminy Złocieniec 31 147,10 zł z NFOŚiGW 6 921,59 zł w ramach kosztów poniesionych przez osoby fizyczne	W roku 2015 wybudowanych zostało 5 przydomowych oczyszczalni ścieków
7.	Wspieranie działań inwestycyjnych, mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego, a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych	2014 - 2015	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
8.	Wspieranie budowy szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt	2014 - 2015	0	-	-	-	-
9.	Budowa i renowacja zbiorników małej retencji	2014 - 2015-	0	-	-	-	-
10.	Przedsięwzięcia melioracyjne podstawowe na terenie gminy Złocieniec: rzeka Kamienna (lokalizacja 2+900-3+385 km; 4+500-6+350 km) rzeka Kokna (lokalizacja 0+000-1+000 km)	2013	3	ZZMiURW w Szczecinie	-	Środki własne ZZMiURW w Szczecinie	Zrealizowana przed analizowanymi latami
11.	Przedsięwzięcia melioracyjne podstawowe na terenie gminy Złocieniec: rzeka Wąsówka (lokalizacja 0+940-3+100 km; 3+900-4+600 km)	2014 - 2015	0	-	-	-	-
12.	Przedsięwzięcia melioracyjne szczegółowe na terenie gminy Złocieniec: Kosobudy (powierzchnia do odbudowy 279 ha) Darskowo (powierzchnia do odbudowy 150 ha) doprowadzalnik D-1 Darskowo	2014 - 2015	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
13.	Przedsięwzięcia melioracyjne szczegółowe na terenie gminy Złocieniec: Cieszyno (powierzchnia do odbudowy 243 ha) Rzęśnica (powierzchnia do odbudowy 67 ha)	2014 - 2015	0	-	-	-	-
14.	Rozwój sieci monitoringu jakości powietrza przez udział gminy w monitoringu regionalnym	2014 - 2015	0	-	-	-	-
15.	Utrzymanie zieleni w miastach i sołectwach	2014 2015	2	Gmina Złocieniec	161 665,03 117 646,75	Budżet Gminy Złocieniec	Koszenie traw, przycinanie żywopłotów, zakup i nasadzenia krzewów i sadzonek kwiatów rabatowych, utrzymanie i pielęgnacja klombów, rabat kwiatowych, gazonów, pielęgnacja w koronie drzew, wycinka drzew
16.	Inwestycje w energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych	2014 - 2015	1	Gmina Złocieniec	182 911,58	Budżet Gminy Złocieniec	Opracowano dokumentację techniczną na realizację zadania: Ekologiczna Gmina - poprawa efektywności energetycznej w Gminie Złocieniec poprzez zapoczątkowanie rozwoju programu energetyki odnawialnej w postaci ogniw fotowoltaicznych
17.	Promowanie kotłowni wykorzystujących alternatywne źródła energii (biomasa, pompy ciepła)	2014 - 2015	0	-	-	-	-
18.	Dostosowanie mechanicznych urządzeń odpylających w kotłowni Rejonowej w Złocieniu do nowych przepisów dotyczących emisji gazów i pyłów	01.09.2015 - 09.02.2016	3	Zakład Ciepłownictwa sp. z o.o.	1 099 620,00	Środki własne	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
19.	Dostosowanie mechanicznych urządzeń odpylających w kotłowni przy ul. Czwartaków 1 w Złocieniu do nowych przepisów dotyczących emisji gazów i pyłów	2014 - 2015	0	-	-	-	-
20.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	2014 - 2015	0	-	-	-	-
21.	Termomodernizacja budynku przedszkola przy ul. Okrzei i budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Złocieniu	2014 - 2015	0	-	-	-	-
22.	Wsparcie przedsięwzięć dotyczących usuwania azbestu z obiektów i instalacji budowlanych	2014	2	Gmina Złocieniec	25 459,11	WFOŚiGW w Szczecinie	Wniosek złożony w 2014 r. do WFOŚiGW w Szczecinie o udzielenie dotacji na realizację zadania „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Złocieniec – etap III” został rozpatrzony pozytywnie. WFOŚiGW w Szczecinie udzielił dotacji – 100 % kosztów realizacji zadania. W ramach zadania usunięto 2318 m ² (52,63 Mg) wyrobów zawierających azbest z 15 nieruchomości położonych na terenie gminy Złocieniec.
		2015			38 512,50		Wniosek złożony w 2015 r. do WFOŚiGW w Szczecinie o udzielenie dotacji na realizację zadania „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Złocieniec – etap IV” został rozpatrzony pozytywnie. WFOŚiGW w Szczecinie udzielił dotacji – 100 % kosztów realizacji zadania. W ramach zadania usunięto 4890,61 m ² (87,94 Mg) wyrobów zawierających azbest z 20 nieruchomości położonych na terenie gminy Złocieniec.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
23.	Aktualizacja gminnego Planu Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest	2014	3	Gmina Złocieniec	15 890,00	12700,00 zł z dotacji Ministerstwa Gospodarki 3190,00 zł z budżetu Gminy Złocieniec	Projekt został opracowany w 2014 r. oraz przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Złocieniu Nr V/30/2015 z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Złocieniec na lata 2014 – 2032” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Złocieniec na lata 2014 – 2032”
24.	Rozbudowa sieci gazu ziemnego na terenie gminy	2014	2	PSG Sp. z o.o.	-	Środki własne PSG Sp. z o.o.	Sukcesywna rozbudowa w miarę składanych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej. W roku 2014 zbudowano 318 mb gazociągu oraz 11 przyłączy o długości 168,6 mb.
		2015					Sukcesywna rozbudowa w miarę składanych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej. W roku 2014 zbudowano 257 mb gazociągu oraz 14 przyłączy o długości 155,3 mb.
25.	Opracowanie kampanii promocyjno-edukacyjnej zachęcającej mieszkańców do zmiany systemu ogrzewania	2014 - 2015	0	-	-	-	-
26.	Bieżąca modernizacja i budowa dróg i ciągów komunikacyjnych	2014	3	Gmina Złocieniec	398 460,15	Środki własne, dotacja z Urzędu Marszałkowskiego	Przebudowa drogi gminnej Darskowo – Rzęśnica na odcinku o długości 770 m, szer. jezdni 4,00, pobocza po obu stronach szer. 1,25 m
		2016	3		278 276,07	Środki własne PROW	Przebudowa drogi gminnej Darskowo – Rzęśnica na odcinku o długości 687 m, szer. jezdni 4,00 – 4,40 m, pobocza po obu stronach szer. 1,25 m
		2014 - 2015	3	GDDKiA	451 726,91	Środki własne	<ul style="list-style-type: none"> • Remont nawierzchni, regulacja krawężników, remont podbudowy – 2 671 m², • Remont chodnika (wymiana nawierzchni z płytek betonowych na betonową kostkę brukową, nowe obrzeża) – ul. Dawska – 1 020 m², • Remont chodnika przy ul. Dawskiej - 142,8 m²,

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
							<ul style="list-style-type: none"> Remont chodnika przy ul. Czaplinieckiej – 312,0 m².
27.	Promowanie intensyfikacji ruchu rowerowego poprzez budowę ścieżek rowerowych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
28.	Przebudowa i modernizacja drogi krajowej nr 20 na odcinku Złocieniec - Siemczyno	2014 - 2015	0	-	-	-	-
29.	Budowa zatok autobusowych wraz z ciągiem pieszym w miejscowości Bobrowo i Rzęśnica	2014 - 2015	0	-	-	-	-
30.	Budowa nawierzchni ulic i chodników osiedla Świerkowe w Złocińcu (ul. Świerkowa, Rzemieśnicza, Modrzewiowa i Sosnowa)	2010 - 2011	3	Gmina Złocieniec, Powiat Drawski	519461,83 koszt dróg gminnych (Modrzewiowa, Rzemieśnicza, Sosnowa) 214 544,05 (ul. Świerkowa)	Środki własne, środki Powiatu Drawskiego, RPO	Utwardzenie ulicy Modrzewiowej, Rzemieśniczej i Sosnowej – nawierzchnia jezdni i chodniki z kostki brukowej typu polbruk, krawężniki, Remont ulicy Świerkowej – wyrównanie podbudowy masą mineralno – bitumiczną, warstwa ścieralna z masy mineralno – bitumicznej, chodnik z kostki betonowej typu polbruk
31.	Remonty dróg gminnych	2014 2015	2	Gmina Złocieniec	323 819,93 157 451,82	Środki własne	Remonty częściowe nawierzchni dróg emulsją i grysami, wymiana i uzupełnianie płyt chodnikowych i kostki betonowej typu polbruk
32.	Obsadzanie dróg drzewami, stosowanie pasów zieleni	2014 - 2015	3	GDDKiA	59 500,00	Środki własne	<ul style="list-style-type: none"> Wycinka 81 sztuk drzew, Nasadzenia 204 sztuk drzew,

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
33.	Budowa ekranów akustycznych wzdłuż dróg	2014 - 2015	0	-	-	-	-
34.	Ochrona mieszkańców przed lokalnymi emisjami hałasu związanymi np. z działalnością usługową i przemysłową	2014 - 2015	0	-	-	-	-
35.	Integrowanie planów zagospodarowania przestrzennego z mapami akustycznymi	2014 - 2015	1	GDDKiA	-	Środki własne	Mapa akustyczna w Gminie Złocieniec wykonana została jedynie dla otocznia drogi krajowej Nr 20. W latach 2014 -2015 nie prowadzono procedur planistycznych w otoczeniu drogi krajowej nr 20.
36.	Identyfikacja i sporządzenie wykazu terenu wokół dróg i linii kolejowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, terenów zagrożonych hałasem i obszarów ograniczonego użytkowania	2014 - 2015	0	-	-	-	-
37.	Wybieranie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	2014 - 2015	0	-	--	-	-
38.	Kontrola wprowadzania do środowiska nowych urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	2014 - 2015	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
39.	Modernizacja istniejących sieci elektroenergetycznych stacji transformatorowych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
40.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
41.	Zalesianie nieużytków i gleb najniższych klas bonitacyjnych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
42.	Ochrona gleb przed erozją poprzez wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
43.	Ograniczanie zużycie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, mających negatywny wpływ na gleby i na jakość wód podziemnych i powierzchniowych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
44.	Promowanie stosowania dobrych praktyk rolniczych	2014 - 2015	2	ARiMR	-	Środki własne ARiMR	W analizowanym okresie czasu przeprowadzone zostały 2 szkolenia
45.	Racjonalne wykorzystanie zasobów kopalin	2014 - 2015	0	-	-	-	-
46.	Rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
47.	Nadzór nad prawidłowym procesem rekultywacji terenów wyrobisk poeksploatacyjnych	2014 - 2015	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złoceniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
48.	Opracowanie planów ochrony obszarów chronionych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
49.	Ochrona obszarów, zespołów i obiektów nieobjętych jeszcze ochroną prawną, a prezentujących dużą wartość przyrodniczą.	2014 - 2015	0	-	-	-	-
50.	Zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zgodnie z koncepcją sieci ekologicznej NATURA 2000	IV kwartał 2015 r.	3	RDOŚ	2 737,34	NFOŚiGW w Warszawie WFOŚiGW w Szczecinie	Na terenie Obszaru Ostoja Drawska i Obszaru Jeziora Czaplinskiego w granicach gminy Złoceniec wykonano oznakowanie rezerwatów przyrody tablicami regulaminowymi (2 szt.) dot. rez. Czarnówek i Torfowisko nad Jeziorem Morzysław Mały.
51.	Rozbudowa i utrzymanie już istniejącej sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych dotyczących wartości ekologicznych i osobliwości przyrody	2014 - 2015	0	-	-	-	-
52.	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego ograniczonego dostępu do terenów cennych przyrodniczo	2014 - 2015	3	Gmina Złoceniec	-	Środki własne gminy Złoceniec	Ustalenia MPZP spełniały wszystkie nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z form ochrony przyrody, czego skutkiem było uzyskanie uzgodnienia i opinii organów ochrony środowiska.
53.	Odtworzenie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego w sołectwach gminy Złoceniec	2014 - 2015	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
54.	Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych	2014 - 2015	2	Nadleśnictwo Czaplinek	75 000,00	Środki własne Nadleśnictwa Czaplinek	Realizowane w ramach działalności nadleśnictwa
55.	Ochrona i wzmocnienie funkcji zadrzewień i zakrzewień, jako ważnych korytarzy ekologicznych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
56.	Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom	2014 - 2015	2	Nadleśnictwo Czaplinek	1 259,10	Środki własne Nadleśnictwa Czaplinek	Realizowane w ramach działalności nadleśnictwa
57.	Edukacja leśna społeczeństwa oraz dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych	2014 - 2015	2	Nadleśnictwo Czaplinek	-	Środki własne	Istnieje możliwość korzystania z oferty edukacyjnej Nadleśnictwa (ścieżki edukacyjne, ścieżki turystyczne)
58.	Udzielanie informacji właścicielom lasów w sprawie prawidłowych zasad gospodarki leśnej	2014 - 2015	0	-	-	-	-
59.	Opracowanie planów ochrony siedlisk gatunków zagrożonych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
60.	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej	2014 - 2015	0	-	-	-	-
61.	Przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na	2014 - 2015	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
	środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego						
62.	Wzmocnienie egzekwowania przepisów ochrony środowiska	2014 - 2015	0	-	-	-	-
63.	Stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku i działaniach naprawczych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
64.	Prowadzenie szkoleń na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody wyrządzone w środowisku	2014 - 2015	0	-	-	-	-
65.	Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom na terenie gminy Złocieniec	2014 - 2015	3	Gmina Złocieniec, GCZK, OSP	600	Środki własne	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczenie energii elektrycznej dla fermy bydła w Darskowie , • Dostarczenie energii dla piekarni, • Dostarczenie energii dla stacji paliw w Złocieńcu,
66.	Rozwijanie i aktualizacja informacji o zakładach o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	2014 - 2015	0	-	-	-	-
67.	Badanie przyczyn powstawania poważnych awarii dla środowiska z okresowym sporządzaniem raportów	2014 - 2015	0	-	-	-	-
68.	Usuwanie skutków poważnych awarii	2014 -	0	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
		2015					
69.	Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia	2014 - 2015	2	Gminazjum nr 1	-	Środki własne	Tydzień Bezpieczeństwa - program innowacyjny(spotkania z Policją, Strażą Pożarną i Strażą Miejską, konkursy szkolne, Powiatowy Konkurs Bezpieczeństwa)
							Lekcje w klasach III z pracownikiem Obrony Cywilnej
							Pogadanki prowadzone przez wychowawców na temat bezpieczeństwa w czasie wycieczek, ferii zimowych i wakacji
70.	Wspieranie placówek oświatowych przez władze samorządowe	2014 - 2015	0	-	-	-	-
71.	Tworzenie i realizacja programów edukacji ekologicznej	2014 - 2015	2	Gminazjum nr 1	-	Środki własne	<ul style="list-style-type: none"> Program "Wodniacy" utworzony przy projekcie gminnym "Życie umiera bez wody -monitoring środowiska w celu zachowania równowagi w ekosystemach wodnych " Przystąpienie do ogólnopolskiego programu edukacyjnego "Moje miasto bez elektrośmieci" w ramach którego prowadzono edukację młodzieży w tym kierunku i zbiórkę elektrośmieci
72.	Prowadzenie stałych akcji edukacyjno-oświatowych tj. festyny, konkursy	2014 - 2015	2	Gminazjum nr 1	-	Środki własne	<ul style="list-style-type: none"> Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, konkursy szkolne o tematyce ekologicznej, całoroczne zbiórki surowców wtórnych takich jak: puszki aluminiowe , nakrętki, makulatura, stare telefony komórkowe i tonery , klasowe wycieczki terenowe np.: klasy pierwsze wzięły udział w warsztatach ekologicznych w Ośrodku Edukacji Koła Łowieckiego w Manowie, w miarę możliwości zapewniamy opiekę potrzebującym dziko występującym ptakom, zbieramy karmę dla zwierząt ze schroniska, Tydzień Bezpieczeństwa,

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Jednostka realizująca	Koszt	Źródło finansowania ¹	Opis realizacji zadania
							<ul style="list-style-type: none"> • Tydzień Profilaktyki i akcja Stop Dopalczom (m.in. konkursy klasowe), • obchody Światowego Dnia Walki z AIDS, • obchody Światowego Dnia Walki z Głodem, • Ogólnopolski turniej wiedzy pożarniczej dla dzieci i młodzieży na szczeblu gminy,
73.	Informowanie mieszkańców o zasadach dostępu do informacji o środowisku i formach społecznego udziału w procesach decyzyjnych	2014 - 2015	0	-	-	-	-
74.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie Rozwój sieci przyrodniczych prowadzenia szkoleń	2014 - 2015	0	-	-	-	-
75.	Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek ekologicznych	2014 - 2015	0	-	-	-	-

*Gdzie:

- 0 – brak realizacji zadania,
- 1 – zrealizowane częściowo,
- 2 – realizowane na bieżąco,
- 3 – zrealizowane całkowicie.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Jak wynika z tabeli nr 2 w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2015 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczone zostało 75 zadań. Z tych 75 zadań, podjęto się realizacji 24. W pełni zrealizowano 9 zadań natomiast 15 jest realizowane na bieżąco bądź zrealizowane częściowo. Wyznaczone zadania dotyczyły zagadnień takich jak: poprawa jakości wód, zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie standardów jakości powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem, gospodarka odpadami, zapobieganiu poważnym awariom oraz edukacji ekologicznej. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego.

Stopień realizacji zadań dla Gminy Złocieniec wynosi 32%.

6. Ocena systemu monitoringu.

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie Gminy Złocieniec zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2013 roku (rok bazowy) ze stanem aktualnym (stan na rok 2015 z uwagi na dostępność danych).

Tabela 8. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2013	2015	Zmiana wskaźnika*
1.	Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania	osoba	15 485	15 410	
2.	Gęstość zaludnienia	os/km ²	79	79	
3.	Lesistość	%	37,6	37,6	
4.	Obszar prawnie chronione	ha	19 491	19 491	
5.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	27,67	27,67	
6.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej	km	112,0	116,9	
7.	Liczba połączeń sieci wodociągowej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 852	1 909	
8.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osób	15 211	15 378	
9.	Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	98,2	99,8	
10.	Długość rozdzielczej sieci kanalizacyjnej	km	99,0	108,3	
11.	Liczba połączeń sieci kanalizacyjnej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 165	1 219	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2013	2015	Zmiana wskaźnika*
12.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osób	12 545	12 545	
13.	Udział mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej	%	88,3	92,5	
14.	Ścieki odprowadzone	dam ³	513,0	522,0	

Źródło: GUS, RDOŚ, WIOŚ

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie Gminy Złocieniec na przestrzeni ostatnich 2 lat poprawił się lub nie uległ zmianie w 14 przypadkach. Poprawa została zanotowana w zakresie gospodarki wodno-ściekowej gdzie zwiększyła się długość sieci wodociągowej, ilość podłączeń do sieci wodociągowej oraz liczba mieszkańców co powiększyło także procent mieszkańców objętych siecią wodociągową. Zwiększeniu uległa także długość czynnej sieci kanalizacyjnej co przyniosło także wzrost ilości podłączeń do budynków a także zachowanie się ilości mieszkańców z niej korzystających, przy jednoczesnym wzroście procentu mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną. Objętość ścieków gospodarczych, odebranych przez kanalizację sanitarną zwiększyła się co może być związane z objęciem kanalizacją większego procenta mieszkańców. .

7. Podsumowanie

W ramach realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złocieniec w latach 2014-2015 podjęto się realizacji 24 zadań wynikających z zapisów ww. Programu. Brak podjęcia lub finalizacji niektórych działań wynika z braku możliwości pozyskania wystarczającej ilości środków na realizację tych zadań.

Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 32% co nie jest dobrym wynikiem. Duża część zadań ma charakter inwestycyjny i wymaga dużych nakładów pieniężnych co może być główną przyczyną braku ich realizacji. Część zadań, z uwagi na swój charakter, realizowana jest na bieżąco, w zależności od aktualnych potrzeb. Przykładem tych ostatnich są działania związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną czy nadzorem nad inwestycjami.

Zaleca się aby realizując zamierzenia Programu Ochrony Środowiska, kontynuować pozyskiwanie jak największej liczby partnerów inwestycyjnych oraz korzystać z zewnętrznych środków finansowania, gdyż wielkość inwestycji oraz koszty związane z ich realizacją znacznie obciążają budżet Gminy. Pozyskanie zewnętrznych funduszy pomoże gminie na zrealizowanie znacznie większej ilości zadań, zwłaszcza z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony powietrza.